

A KÖR

A KÖR EGYENLETE

799. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amelynek a középpontja az origóban van, és a sugara a) 4; b) 2,5; c) $\frac{3}{4}$; d) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ egység. (Ha az egyenletben törtek vannak, távolítsuk el azokat.)
800. Írjuk fel a kör egyenletét, ha a középpontja az origóban van, és áthalad a) a (4; 7) ponton;
 b) a $(-\sqrt{2}; \sqrt{3})$ ponton;
 c) az $(a; b)$ ponton.
801. Írjuk fel a kör egyenletét, ha a
 a) középpontja a (4; 5) pont, és a sugara 3 egység;
 b) középpontja a (3; 3) pont, és a sugara $\sqrt{5}$ egység;
 c) középpontja a $(-1; 3)$ pont, és a sugara 5 egység;
 d) középpontja a (2; 0) pont, és a sugara 3,5 egység;
 e) középpontja a (0; -3) pont, és a sugara $\sqrt{13}$ egység;
 f) középpontja a $(-5; -3)$ pont, és a sugara $\sqrt{2}$ egység.
802. Határozzuk meg annak a körnek az egyenletét, amelynek
 a) középpontja a (4; 3) pont, és áthalad az origón;
 b) középpontja a $(-3; 4)$ pont, és áthalad az origón;
 c) középpontja az $(a; b)$ pont, és áthalad az origón;
 d) középpontja az (5; -2) pont, és áthalad a (4; 3) ponton;
 e) középpontja a $2x+y+1=0$ és a $3x-y+9=0$ egyenesek metszéspontja, és áthalad a $(\sqrt{2}; -\sqrt{2})$ ponton.
803. Határozzuk meg a (2; 3) középpontú és az $r = 5$ sugarú kör $-1, 0, 1, 2, 3, 4$ abszcisszájú pontjainak az ordinátáit, továbbá az $1, 0, -5$ ordinátájú pontjainak az abszcisszáit.
804. Egy kör átmérőjének a végpontjai
 a) (1; 1); (5; -1);
 b) (4; 1); (2; 3);
 c) (-5; 4); (3; 2);
 d) $(\frac{2}{3}; -\frac{1}{4})$; (-3; 5).

Írjuk fel a kör egyenletét.

805. Írjuk fel az $(a; b)$ középpontú és az r sugarú kör egyenletét. Milyen határok között változhatnak a körre illeszkedő pontok koordinátái?
806. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely az y tengelyt az origóban érinti, és áthalad az $A(-6; 0)$ ponton.
807. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely az x tengelyt az origóban érinti, és áthalad a $(0; 4)$ ponton.
808. Induljunk ki az $(x-6)^2+(y+4)^2=36$ körből, és
- tükrözzük az x tengelyre;
  - tükrözzük az y tengelyre;
  - tükrözzük az origóra;
  - toljuk el a $(2; 3)$ vektorral;
  - toljuk el a $(-5; -1)$ vektorral;
  - forgassuk el az origó körül $+90^\circ$ -kal;
  - forgassuk el az origó körül -90° -kal;
  - forgassuk el az origó körül $+60^\circ$ -kal;
  - nagyítsuk a középpontjából 2-szeresére;
  - kicsinyítsük az origóból a felére.
- Írjuk fel az így kapott körök egyenletét.
809. Mi annak az 5 egység sugarú körnek az egyenlete, amelynek a középpontja
- az x tengely pozitív oldalára illeszkedik, és érinti az y tengelyt;
  - az x tengely negatív oldalára illeszkedik, és érinti az y tengelyt;
  - az y tengely pozitív oldalára illeszkedik, és érinti az x tengelyt;
  - az y tengely negatív oldalára illeszkedik, és érinti az x tengelyt?
810. Írjuk fel a kör egyenletét, ha sugara 5 egység,
- középpontja az $x = 3$ egyenesre illeszkedik, és érinti az x tengelyt;
  - középpontja az $y = -6$ egyenesre illeszkedik, és érinti az y tengelyt;
  - mindkét tengelyt érinti.
811. Írjuk fel a kör egyenletét, ha a sugara r , és mindkét tengelyt érinti.
812. Írjuk fel a kör egyenletét, ha a középpontja az $(a; 2a)$ pont, és érinti
- az x tengelyt, $b)$ az y tengelyt.
813. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely
- a $(2; 9)$ ponton halad át, és mindkét koordinátatengelyt érinti;
  - a $(6; 3)$ ponton halad át, és mindkét koordinátatengelyt érinti;
  - a $(4; 2)$ ponton halad át, és mindkét koordinátatengelyt érinti;
  - a $(-5; 3)$ ponton halad át, és mindkét koordinátatengelyt érinti.
814. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amelynek a középpontja
- a $(6; 7)$ pont, és érinti az $5x-12y-24=0$ egyenest;
  - az $(1; 2)$ pont, és érinti az $5x+7y=11$ egyenest.
815. Mi annak a körnek az egyenlete, amelynek a sugara 5 egység, áthalad a $(9; 9)$ ponton, és
- érinti az x tengelyt;
  - érinti az y tengelyt.
816. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely áthalad az $A(1; 6)$ és a $B(4; -5)$ pontokon, a középpontja pedig
- az x tengelyre,
  - az y tengelyre illeszkedik.
817. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely áthalad az $A(2; 3)$ és a $B(5; 2)$ pontokon, a középpontja pedig
- az x tengelyre,
  - az y tengelyre illeszkedik.
818. Határozzuk meg annak a körnek az egyenletét, amely áthalad
- a $P_1(3; 0)$ és $P_2(-1; 2)$ pontokon, és a középpontja az $x-y+2=0$ egyenesre illeszkedik;

- b) a $P_1(-1; -3)$ és $P_2(-5; 3)$ pontokon, és a középpontja az $x-2y+2=0$ egyenesre illeszkedik;
- c) a $P_1(-1; 1)$ és $P_2(-7; 3)$ pontokon, és a középpontja a $2x+y-9=0$ egyenesre illeszkedik;
- d) a $P_1(1; 2)$ és $P_2(4; -3)$ pontokon, és a középpontja az $y=3x-19$ egyenesre illeszkedik.
- 819.** Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely érinti
- a) az x tengelyt, és áthalad a $P_1(4; -1)$ és a $P_2(-3; -2)$ pontokon;
- b) az x tengelyt, és áthalad a $P_1(0; 4)$ és a $P_2(3; 1)$ pontokon;
- c) az y tengelyt, és áthalad a $P_1(1; 5)$ és a $P_2(8; 12)$ pontokon.
- 820.** Határozzuk meg annak a körnek az egyenletét, amely áthalad
- a) a $(0; 4)$ ponton, és az $y=x-3$ egyenest a 4 abszcisszájú pontjában érinti;
- b) a $(4; 5)$ ponton, és az $x+y=12$ egyenest a 10 abszcisszájú pontjában érinti.
- 821.** Írjuk fel annak a körnek egyenletét, amely érinti
- a) az $x+y=4$ egyenest az 1 abszcisszájú pontjában, és a sugara $\sqrt{2}$ egység;
- b) az $x-2y=3$ egyenest a -1 abszcisszájú pontjában és a sugara $\sqrt{5}$ egység.
- 822.** Írjuk fel annak a körnek egyenletét, amely áthalad a $(-4; 2)$ ponton, a sugara 4 egység, és érinti az $x+y-4=0$ egyenest.
- 823.** Határozzuk meg annak a körnek az egyenletét, amely a $2x-y=6$ és a $2x-y=-14$ párhuzamosokat érinti és áthalad a $(3; 4)$ ponton.
- 824.** Írjuk fel a kör egyenletét, ha a
- a) sugara $\sqrt{20}$ egység, és áthalad a $(-2; 4)$ és a $(4; 2)$ pontokon;
- b) sugara 5 egység, és áthalad a $(4; -2)$ és az $(5; -3)$ pontokon;
- c) sugara $\sqrt{10}$ egység, és áthalad a $(0; 3)$ és a $(2; 5)$ pontokon.
- 825.** Határozzuk meg a következő köregyenletekből a középpontok koordinátáit, a sugarakat, és ábrázoljuk a köröket:
- a) $x^2+y^2=25$;
- b) $x^2+y^2=10$;
- c) $\frac{x^2}{2}+\frac{y^2}{2}=10$;
- d) $x^2+y^2-2x-4y+1=0$;
- e) $x^2+y^2-6x+4y+12=0$;
- f) $x^2+y^2+4x-6y-36=0$;
- g) $x^2+y^2+6x+2y-6=0$;
- h) $x^2+y^2-8y+7=0$;
- i) $x^2+y^2+10x=0$;
- j) $x^2+y^2+2,4x-3y-2,56=0$;
- k) $4x^2+4y^2-20x-75=0$;
- l) $16x^2+16y^2-24x-16y-243=0$;
- m) $3x^2+3y^2-4x-6y-15=0$;
- n) $2x^2+2y^2-3x-5y+3=0$;
- o) $x^2+y^2-2ax=0$;
- p) $x^2+y^2+ax=0$;

- r) $x^2 + y^2 - 2by = 0$;
 s) $x^2 + y^2 + by = 0$;
 t) $x^2 + y^2 + ax + by = 0$;
 u) $x^2 + y^2 + ax + by + c = 0$.

826. Írjuk fel az

- a) $x^2 + y^2 - 6x + 8y = 0$ és az $x^2 + y^2 + 2x - 12y + 1 = 0$;
 b) $x^2 + y^2 - 6x + 10y - 2 = 0$ és az $x^2 + y^2 + 10x - 24y = 0$

körök centrálisának az egyenletét.

827. Írjuk fel általánosan olyan körnek az egyenletét, amelyek

- a) érinti az y tengelyt;
 b) érinti az x tengelyt;
 c) érinti mindkét tengelyt;
 d) áthalad az origón;
 e) középpontja az x tengelyre illeszkedik;
 f) középpontja az y tengelyre illeszkedik;
 g) középpontja az $y = mx + b$ egyenesre illeszkedik.

828. Igazoljuk, hogy az $Ax^2 + Ay^2 + Bx + Cy + D = 0$ egyenlet ($A \neq 0$) pontot ábrázol, ha $B^2 + C^2 - 4AD = 0$.

829. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely áthalad a $(2; 7)$ ponton, és az $x^2 + y^2 - 10x - 6y - 2 = 0$ körrel koncentrikus.

830. Rajzoljunk az $(a; b)$ pont körül koncentrikus köröket r_1 és r_2 sugárral. Írjuk fel az egyenletüket. Hogyan ismerhetjük fel két kör egyenletéből azt, hogy koncentrikus köröket határoznak meg?

831. Hogyan helyezkednek el a $(2; 3)$; $(3; -3)$; $(-4; -2)$; $(-4; 3)$ pontok az $x^2 + y^2 = 20$ körhöz viszonyítva?

832. Hogyan helyezkednek el a $(-3; 0)$; $(5; 0)$; $(4; 2)$; $(2; 7)$; $(-4; 6)$; $(3; -1)$; $(-2; 3)$ pontok az $(x+1)^2 + (y-2)^2 = 25$ körhöz viszonyítva?

833. Hogyan helyezkednek el a $(-1; 3)$; $(-4; 3)$; $(-\sqrt{5}; \sqrt{5})$ pontok az $x^2 + y^2 + 2x - 6y + 1 = 0$ körhöz viszonyítva?

834. Bizonyítsuk be, hogy a koordináta-rendszer $\left(\sqrt{2}; \frac{1}{3}\right)$ pontja körül írt bármely körön legfeljebb egy rácspon van (vagyis olyan pont, amelynek mindkét koordinátája egész szám).

835. Határozzuk meg, hogy mely pontokban metszik az alábbi körök a koordináta-rendszer tengelyeit:

- a) $(x-2)^2 + (y-3)^2 = 25$;
 b) $x^2 + y^2 + 2x - 3 = 0$;
 c) $x^2 + y^2 + 4y - 5 = 0$.

836. Számítsuk ki az origó távolságát azoktól a pontoktól, amelyekben az $x^2 + y^2 - x - 5y - 2 = 0$ kör metszi a koordinátatengelyeket. Indokoljuk meg, hogy az x tengelyen mért két távolság szorzata miért egyenlő az y tengelyen mért két távolság szorzatával?

837. Mi az egyenlete annak a körnek, amely az x tengelyt az $(5; 0)$ pontban érinti, s amely az y tengelyből 10 egység hosszúságú húrt metsz ki? Hány megoldás van?

838. Egy kör sugara 50 egység. Írjuk fel a kör egyenletét, ha tudjuk, hogy az x tengelyből 28 egység hosszúságú húrt metsz ki, és áthalad az $A(0; 8)$ ponton.

839. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely érinti az $x^2+y^2+2x-6y+5=0$ kört az $(1; 2)$ pontban, és áthalad a $(4; -1)$ ponton.

840. Milyen távolságra van az $x^2+y^2-6x+6y+2=0$ kör középpontja a $3x+4y=2$ egyenestől;

841. Határozzuk meg a és b értékét úgy, hogy az $x^2+y^2+ax+by=0$ kör áthaladjon

a) az $(1; 2)$ és a $(-3; 3)$ pontokon;

b) a $(4; 5)$ és a $(-2; 3)$ pontokon.

842. Határozzuk meg a következő három ponton áthaladó kör egyenletét:

a) $(-1; 1); (4; 2); (4; -4);$

b) $(8; 5); (2; 7); (10; -9);$

843

c) $(1; 1); (0; 4); (9; 7);$

d) $(4; 3); (2; 3); (3; 6).$

Oldjuk meg a feladatot többféleképpen is.

843. Körív alakú híd fesztávolsága $AB=80$ m,

a CD ív magassága 20 m. (843. ábra.)

Számítsuk ki a 10 m-enként elhelyezett függőleges tartórudak hosszát.

844. Egy háromszög oldalegyenesei:

a) $4x-5y+13=0; 7x+2y-31=0; 3x+7y-1=0;$

b) $y=x+1; y=-\frac{1}{2}x-2; y=3x-9;$

c) $3x-4y-5=0; 4x-3y+10=0; y=2.$

Határozzuk meg a körülírható kör egyenletét.

845. Valamely háromszög oldalegyenesei:

a) $x-3y=2; 7x-y=34; x+2y=-8;$

b) $x+2y-3=0; 3x-y-2=0; 2x-3y-6=0.$

Határozzuk meg a háromszög köré írt kör egyenletét a csúcsok koordinátáinak kiszámítása nélkül.

846. A $(6; 5); (8; 1); (0; -3); (-1; 4)$ pontok négyszöget határoznak meg. Vizsgáljuk meg, hogy a négyszög húrnégyszög-e?

847. Egy húrnégyszög három csúcsát ismerjük:

a) $(2; 4); (8; 2); (1; -4)$. A negyedik csúcs az y tengely negatív oldalára illeszkedik;

b) $(0; 5); (0; -5); (8; 2)$. A negyedik csúcs az x tengely pozitív oldalára illeszkedik.

Számítsuk ki a negyedik csúcs koordinátáit.

848. Igazoljuk, hogy a $(-6; 0); (10; 0); (0; 16)$ pontokkal meghatározott háromszögben az oldalak felezőpontjai, a magasságvonalak talppontjai és a középháromszög csúcsai egy körön helyezkednek el. (A középháromszög csúcsain a háromszögcúcsok és a magasságpont közötti távolságok felezőpontjait értjük. A 9 nevezetes ponton áthaladó kört a háromszög Feuerbach-féle körének nevezzük.)

849. Egy háromszög csúcsai $(-5; 0)$; $(5; 0)$; $(2; 10)$. Írjuk fel Feuerbach-féle körének az egyenletét. Igazoljuk, hogy a Feuerbach-féle kör sugara fele a körülírt kör sugarának, és a középpontja a háromszög Euler-féle egyenesére illeszkedik. Milyen arányban osztja a Feuerbach-féle kör középpontja a magasságpont és a súlypont meghatározta szakaszt?
850. Határozzuk meg az $(a; 0)$; $(b; 0)$; $(0; c)$ pontokkal megadott háromszög Feuerbach-féle körének az egyenletét.
851. Írjuk fel a kör egyenletét, ha a középpontja
- a $(0; 0)$ pont, és a kör érinti a $2x - y - 5 = 0$ egyenest;
  - a $(2; 3)$ pont, és a kör érinti az $x - 3y + 4 = 0$ egyenest;
  - a $(-1; 2)$ pont, és a kör érinti a $4x - y - 5 = 0$ egyenest;
  - a $(6; 7)$ pont, és a kör érinti az $5x - 12y - 24 = 0$ egyenest;
  - a $\frac{2x-3}{3} - \frac{3y-8}{6} = 0$ és az $\frac{x+5}{3} + \frac{2y-4}{5} = 2$ egyenesek metszéspontja, és a kör érinti az $y = x - 1$ egyenest.
852. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely
- érinti a $4x - 3y = 26$ egyenest az 5 abszcisszájú pontjában, és áthalad a $(-2; -3)$ ponton;
  - érinti a $2x + y = 8$ egyenest a 4 abszcisszájú pontjában, és áthalad a $(7; 3)$ ponton;
  - érinti az $x + y = 1$ egyenest a 4 abszcisszájú pontjában, és áthalad a $(6; 7)$ ponton.
853. Írjuk fel az $x - 2 = 0$ és az $x - 8 = 0$ egyeneseket érintő, középpontjával a $3x - y - 6 = 0$ egyenesre illeszkedő kör egyenletét.
854. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amelyik érinti a koordináta-tengelyeket és az $x + y = 4$ egyenest. Hány megoldást kapunk?
855. Írjuk fel az $x + 2y - 4 = 0$, $x + 2y - 2 = 0$ és az $y = 2x - 5$ egyeneseket érintő körök egyenletét.
856. Határozzuk meg annak a körnek az egyenletét, amelynek középpontja
- az $x + y = 3$ egyenesre illeszkedik, az $x - 3y = 0$ és a $3x + y - 2 = 0$ egyeneseket érinti;
  - az $x + y = 4$ egyenesre illeszkedik, az $x + y - 1 = 0$ és a $7x - y - 5 = 0$ egyeneseket érinti.
857. Írjuk fel az 5 egység sugarú, az $y = 2x + 5$ és a $2y + x + 10 = 0$ egyeneseket érintő körök egyenletét.
858. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely áthalad az $(1; 1)$ ponton, és érinti a $7x + y - 3 = 0$ és az $x + 7y - 3 = 0$ egyeneseket.
859. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely áthalad a $(2; 11)$ és a $(10; 11)$ pontokon, és érinti az $x + y = 5$ egyenest.

A KÖR ÉS EGYENES

860. Határozzuk meg

- az $x^2 + y^2 = 25$ kör és a $2x + y = 10$ egyenes;
- az $x^2 + y^2 = 10$ kör és a $3x + y = 10$ egyenes;
- az $x^2 + y^2 = r^2$ kör és az $x + y = a$ egyenes;
- az $x^2 + y^2 = r^2$ kör és az $y = mx$ egyenes;
- az $x^2 + y^2 = r^2$ kör és az $y = mx + b$ egyenes közös pontjainak számát.

A *c*) és *e*) feladatban vizsgáljuk meg, hogy *a*, illetve *b* milyen értékei mellett kapunk 2, 1, 0 közös pontot?

861. Milyen helyzetűek az alábbi egyenesek az $x^2 + y^2 = 36$ körhöz képest:

- a) $x - 2y + 5 = 0$;   b) $5x - 12y + 26 = 0$;
 c) $3x - 4y + 30 = 0$;   d) $x + y - 17 = 0$.

862. Határozzuk meg

- a) az $x^2 + y^2 - 5x = 0$ kör és az $y = x - 2$ egyenes;
 b) az $x^2 + y^2 - 2x = 0$ kör és a $3x - y = 0$ egyenes;
 c) az $x^2 + y^2 - 2x - 2y + 1 = 0$ kör és a $2y - x - 1 = 0$ egyenes;
 d) az $x^2 + y^2 + 4x - 4y - 18 = 0$ kör és az $x - y = 2$ egyenes;
 e) az $(x - 1)^2 + (y + 3)^2 = 25$ kör és a $4x - 3y - 38 = 0$ egyenes közös pontjainak a számát.

863. Milyen helyzetű

- a) a $3x - 2y = 7$ egyenes az $x^2 + y^2 - 2x - 4y - 15 = 0$ körhöz képest?
 b) a $3x - 4y = 19$ egyenes az $x^2 + y^2 - 4x - 6y - 12 = 0$ körhöz képest?
 c) a $(7; -1)$ és az $(1; 7)$ pontokon átmenő egyenes az $x^2 + y^2 = 25$ és az $x^2 + y^2 = 36$ körökhöz képest?

864. Számítsuk ki annak a húrnak a hosszát, amelyet az $x^2 + y^2 - 14x - 4y - 5 = 0$ kör metsz ki a $2y - 3x + 12 = 0$ egyenesből.

865. Valamely kör egyenlete $x^2 + y^2 + 2x - 2y = 14$. Határozzuk meg az $(1; 3)$ ponton áthaladó legrövidebb húr egyenletét és hosszúságát.

866. Mutassuk meg, hogy az $x^2 + y^2 = 1$ körnek végtelen sok olyan pontja van, amelynek koordinátái racionális számok.

867. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely áthalad az $x^2 + y^2 = 25$ kör és az $x - 7y + 25 = 0$ egyenes metszéspontjain és a $(0; 0)$ ponton.

868. Határozzuk meg azokat a pontokat, amelyek az $x + 2y = 7$ egyenesre illeszkednek, és a $(3; 7)$ ponttól 5 egység távolságra vannak.

869. Egy derékszögű háromszög átfogójának a végpontjai $(2; 5)$ és $(-4; -3)$, a hozzá tartozó magasság talppontjának az ordinátája 2,12. Számítsuk ki a harmadik csúcs koordinátáit.

870. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely az $x^2 + y^2 = 100$ kört a $(6; -8)$ pontban érinti, és a sugara 15 egység.

871. Adott az *e* egyenes: $y = \frac{1}{2}x + 9$, ennek egyik partján az *A* és a *B* pont:

$A(-2; 3)$, $B(5; 4)$, továbbá a $d = 4\sqrt{5}$ szakasz. Szerkesszünk az *A* és *B* pontokon áthaladó olyan kört, amely az *e* egyenesből *d* hosszúságú húrt metsz ki.

872. Az *XOY* derékszög szögfelezőjén rögzítsünk egy *O*-tól különböző *P* pontot. Ezután rajzoljunk egy, az *O* és *P* ponton áthaladó kört. Ez a derékszög szárait az *O*-tól különböző *A* és *B* pontokban is metszi. Bizonyítsuk be, hogy az előjeles *OA* és *OB* távolságok összege nem függ a kör sugarától.

873. Határozzuk meg az *r* sugarú kör adott pontjában a körhöz húzott érintő egyenletét, ha a kör középpontja az origóban van.

874. Írjuk fel az $x^2 + y^2 = 25$ kör $(4; 3)$ pontjához tartozó érintőjének az egyenletét.

875. Mekkora szöveget zárnak be az $x^2 + y^2 = 36$ kör -5 abszcisszájú pontjaihoz tartozó érintők?
876. Az $x^2 + y^2 = 100$ körhöz érintőket húzunk a $(6; 8)$ és a $(8; 6)$ pontokban. Számítsuk ki az érintők metszéspontját és hajlásszögét.
877. Húzzunk érintőt az $x^2 + y^2 = 1$ körhöz a $(0; 1)$; $(-1; 0)$; $(0; -1)$; $(x_1; y_1)$ pontjaiban, ahol x_1 tetszőleges, 1-nél kisebb pozitív szám. Bizonyítsuk be, hogy a keletkező trapéz átlói az y tengelyen metszik egymást. Átmege-e a metszésponton a nem párhuzamos oldalak érintési pontjain áthaladó egyenes?
878. Írjuk fel
- a $(10; 0)$ pontból az $x^2 + y^2 = 25$ körhöz húzható érintők egyenletét;
  - a $(7; 1)$ pontból az $x^2 + y^2 = 25$ körhöz húzható érintők egyenletét;
  - a $(8; 4)$ pontból az $x^2 + y^2 = 16$ körhöz húzható érintők egyenletét;
  - a $(-1; 3)$ pontból az $x^2 + y^2 = 5$ körhöz húzható érintők egyenletét.
- Számítsuk ki az érintési pontok koordinátáit, az érintőszakaszok hosszát és az érintők hajlásszögét.
879. Milyen szög alatt látszik az $x^2 + y^2 = 16$ kör a $(8; 0)$ pontból?
880. Az $x^2 + y^2 = 100$ kör köré írt érintő négyyszög két szemközti csúcsa: $(-12; 3,5)$; $(12; 10)$. Számítsuk ki a hiányzó csúcsok koordinátáit.
881. Keressük meg az
- $x^2 + y^2 = 25$ körnek a $4x - 2y = 7$ egyenessel párhuzamos érintőit;
  - $x^2 + y^2 = 5$ körnek a $2x - y + 1 = 0$ egyenessel párhuzamos érintőit;
  - $x^2 + y^2 = 169$ körnek az $5x + 12y - 11 = 0$ egyenessel párhuzamos érintőit;
  - $x^2 + y^2 = 25$ körnek az $y = 3x - 7$ egyenesre merőleges érintőit.
882. Egy 12 egység sugarú kör középpontja az origóban van. Az x tengely pozitív oldalára illeszkedő egyik P pontból érintőket húztunk a körhöz. Írjuk fel az érintők egyenletét, ha $PQ = 35$ egység, ahol Q az érintési pont.
883. Egyenlő szárú háromszög alappal szemközti csúcsa $(6; 8)$, a beírt kör egyenlete $x^2 + y^2 = 64$. Írjuk fel az alapegyenesének egyenletét, és számítsuk ki a hiányzó két csúcs koordinátáit.
884. Írjuk fel az $x^2 + y^2 = 12$ körhöz rajzolt egyenlő oldalú érintő háromszög oldalegyenesének egyenletét, és számítsuk ki a háromszög csúcsainak a koordinátáit, ha az egyik csúcsa az y tengely pozitív oldalára illeszkedik.
885. Adott a K kör és egy e egyenes, amelyeknek nincs közös pontja. Az egyenes minden pontja körül olyan kört szerkesztünk, amelynek a sugara a pontból a körhöz húzható érintőszakasszal egyenlő. Bizonyítsuk be, hogy az így rajzolt körök két rögzített ponton mennek át. Mit mondhatunk akkor, ha a K -nak és az e -nek van közös pontja?
886. Határozzuk meg az r sugarú kör adott pontjához tartozó érintőjének az egyenletét, ha a középpontja a $C(u; v)$ pont.
887. Írjuk fel
- az $(x-1)^2 + (y-2)^2 = 25$ kör $(5; 5)$ pontjához tartozó érintőjének az egyenletét;
  - az $x^2 + y^2 - 2x - 3y = 0$ kör $(0; 3)$ pontjához tartozó érintőjének az egyenletét;

- c) az $x^2+y^2-4x-10y+4=0$ kör -1 abszcisszájú pontjához tartozó érintőjének az egyenletét.
888. Az $x^2+y^2+4x-4y-18=0$ körhöz egy kívülre fekvő P pontból érintőket rajzolunk. Számítsuk ki a P pont koordinátáit, ha az érintési pontokon áthaladó szelő egyenlete $x-y-2=0$.
889. Mekkora szögben metszi az $(x-3)^2+(y-4)^2=25$ kör a koordináta-rendszer tengelyeit?
890. A P anyagi pont erő hatására az $(x-5)^2+(y+3)^2=25$ körön mozog. Amikor a $P(2; 1)$ pontba érkezik, az erő hatása megszűnik. Írjuk fel további pályájának az egyenletét.
891. Az $x^2+y^2-6x+10y-66=0$ körhöz érintőket húzunk, melyek párhuzamosak a $4x-3y=0$ egyenessel. Határozzuk meg az érintők egyenleteit és az érintési pontok koordinátáit.
892. Az $x^2+y^2-10x-12y+45=0$ körhöz érintőket húzunk, amelyek párhuzamosak az $y=3x$ egyenessel. Határozzuk meg az érintők egyenleteit.
893. Az $x^2+(y-2)^2=5$ körhöz érintőket húzunk, amelyek merőlegesek az $y=0,5x+1$ egyenesre. Írjuk fel az érintők egyenleteit.
894. Írjuk fel
- az $x^2+y^2-10x-4y+25=0$ kör origón áthaladó érintőinek az egyenletét;
  - az $x^2+(y+2)^2=5$ kör $(5; 3)$ ponton áthaladó érintőinek az egyenletét;
  - az $(x-1)^2+(y+2)^2=4$ kör $(3; 1)$ ponton áthaladó érintőinek az egyenletét;
  - az $(x+3)^2+(y-2)^2=25$ kör $(2; 6)$ ponton áthaladó érintőinek az egyenletét.
895. Milyen hosszú érintő húzható az $x^2+y^2-10x+2y+10=0$ körhöz a $P_1(0; -1)$; $P_2(1; -1)$; $P_3(2; 0)$; $P_4(0; 0)$ pontokból?
896. A P anyagi pont az $(x-4)^2+(y-8)^2=20$ körön mozog. Miután a centripetális erő megszűnik, a pont pályája áthalad a $(-2; 0)$ ponton. Melyik pontban hagyta el a mozgó pont a körpályát?
897. Határozzuk meg a $3x-2y-4=0$ egyenesnek azokat a pontjait, melyekből az $x^2+y^2-4x+6y-12=0$ körhöz húzott érintők 60° -os szöveget zárnak be.
898. Bizonyítsuk be, hogy az $x^2+y^2+Ax+By+C=0$ kör akkor és csak akkor metszi merőlegesen az $ax+by+c=0$ egyenest, ha $aA+bB-2c=0$.
899. Írjuk fel
- az $(x-2)^2+(y-1)^2=1$ és az $(x+2)^2+(y+1)^2=9$ körök;
  - az $x^2+y^2=225$ és az $x^2-30x+y^2+189=0$ körök;
  - az $x^2+y^2-6x=0$ és az $x^2+y^2-6y=0$ körök közös érintőinek az egyenletét.
900. Adott két kör. Az egyik középpontja $(1; 3)$ és a sugara $\sqrt{5}$; a másik középpontja $(0; 1)$ és a sugara $2\sqrt{5}$. Írjuk fel a közös érintőiknek az egyenletét.
901. A k és k_1 körök olyan helyzetűek, hogy a k_1 kör áthalad a k kör középpontján. A két kör közös érintői a k_1 kört A , illetve B pontban érintik. Bizonyítsuk be, hogy az AB egyenes a k kör érintője.

KÖRÖK VISZONYLAGOS HELYZETE

902. Vizsgáljuk meg a következő körök viszonylagos helyzetét:
- a) $x^2+y^2-2x-4y-3=0$, $x^2+y^2-4x-6y-5=0$;
 b) $x^2+y^2-2x+4y-1=0$, $x^2+y^2-6y-3=0$;
 c) $x^2+y^2-10x-8y-4=0$, $x^2+y^2-2x-4y=0$;
 d) $x^2+y^2+2x=0$, $x^2+y^2-6x-6y+2=0$.
903. Igazoljuk, hogy az $x^2+y^2=25$ és az $x^2+y^2-12x-16y+75=0$ körök érintik egymást. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely áthalad a két kör érintési pontján, és a tengelyeket érinti.
904. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely áthalad az $x^2+y^2-x=0$ és az $x^2+y^2-2y=0$ körök metszéspontjain, és a) a sugara $\sqrt{5}$; b) a középpontja az $y=x$ egyenesre illeszkedik.
905. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely áthalad az $x^2+y^2+x-y-6=0$ és az $x^2+y^2-2x+y-10=0$ körök metszéspontjain, és a középpontja az x tengelyre illeszkedik.
906. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely áthalad az $x^2+y^2+3x-y-5=0$ és a $2x^2+2y^2-3x+2y-4=0$ körök metszéspontjain, és a középpontja az y tengelyre illeszkedik.
907. Határozzuk meg annak a körnek az egyenletét, amely a) áthalad az $x^2+y^2-x+y-2=0$ és az $x^2+y^2=5$ körök metszéspontjain és a $(2; -2)$ ponton; b) áthalad az $x^2+y^2-6x+2y+1=0$ és az $x^2+y^2-4x=0$ körök metszéspontjain és az $(1; 3)$ ponton.
908. Határozzuk meg az $x^2+y^2-4x-10y+19=0$ körnek azokat a pontjait, amelyek $(5; -1)$ ponttól 5 egység távolságra vannak.
909. Írjuk fel a $(2; 1)$ ponton áthaladó és az $x^2+y^2-8x-4y+19=0$ kört érintő egységsugarú kört.
910. Mi annak a körnek az egyenlete, amelynek a középpontja a $(6; 4)$ pont, és az $x^2+y^2-2x+2y-14=0$ kört a) kívülről; b) belülről érinti.
911. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amelynek sugara $\sqrt{8}$, áthalad a $(-1; 3)$ ponton, és az $(x+2)^2+(y+2)^2=2$ kört kívülről érinti.
912. Határozzuk meg annak a körnek az egyenletét, amelynek a középpontja az x tengelyen van, az $(x+2)^2+(y+3)^2=100$ kört belülről, az $(x-10)^2+(y-6)^2=25$ kört pedig kívülről érinti.
913. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely az $(x+1)^2+(y-2)^2=100$ kört a $(7; 8)$ pontban belülről és az x tengelyt érinti.
914. Írjuk fel a koordinátatengelyeket és az $(x+3)^2+(y+1)^2=25$ kört kívülről érintő kör egyenletét. Hány megoldás van?
915. Határozzuk meg a kör középpontjának koordinátáit (2 tizedesjegy pontossággal), ha a sugara 5 egység, és az $x^2+y^2=25$, $(x-2)^2+(y-4)^2=16$ köröket érinti.
916. Írjuk fel az $x^2+y^2+10x+19=0$ és az $x^2+y^2-16y+4=0$ körök metszéspontjain áthaladó és az x tengelyt érintő kör egyenletét.
917. Határozzuk meg annak a körnek az egyenletét, amely az $(x-2)^2+(y-9)^2=4$, $(x-1)^2+(y-2)^2=4$ és $(x-9)^2+(y-8)^2=4$ köröket kívülről érinti.
918. Milyen szögben metszik egymást az $x^2+y^2=16$ és az $(x-5)^2+y^2=9$ körök?

919. Bizonyítsuk be, hogy az

$$x^2 + y^2 + 2a_1x + 2b_1y + c_1 = 0$$

$$\text{és az } x^2 + y^2 + 2a_2x + 2b_2y + c_2 = 0$$

egyenletekkel megadott körök akkor és csak akkor metszik egymást derékszögben, ha $2(a_1a_2 + b_1b_2) = c_1 + c_2$.

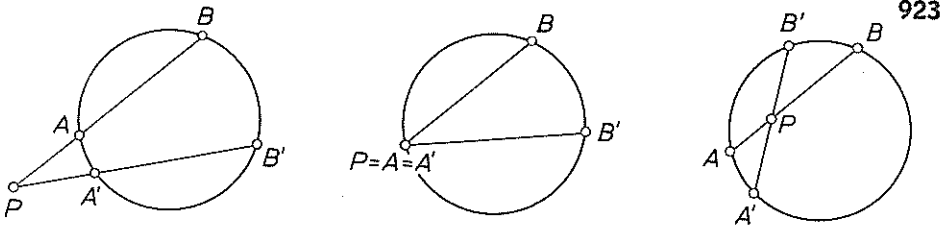
920. Írjuk fel annak a körnek az egyenletét, amely áthalad a $(0; 1)$ és az $(1; 0)$ pontokon, és az $x^2 + y^2 + 2x = 0$ kört merőlegesen metszi.

921. Írjuk fel a $(2; 3)$ ponton áthaladó és az $x^2 + y^2 = 1$ kört merőlegesen metsző 3 egység sugarú kör egyenletét.

922. Határozzuk meg annak a körnek az egyenletét, amelynek a középpontja az $x + y = 7$ egyenestől 5-ször olyan távol van, mint az $x - 7y + 33 = 0$ egyenestől, áthalad a két egyenes metszéspontján, és az $x^2 + y^2 - 28x + 6y + 165 = 0$ kört derékszögben metszi.

PONTNAK KÖRRE VONATKOZÓ HATVÁNYA, HATVÁNYVONAL, HATVÁNYPONT, KÖRSOR

923. Bizonyítsuk be, hogy ha egy ponton át szelőket húzunk a körhöz, akkor a szelők szeleteinek a szorzata állandó. (Három esetet kell vizsgálni, 923. ábra.)

924. Az előjeles távolságokkal számított $PA \cdot PB$ szorzatot a P pont körre vonatkozó hatványának mondjuk (923. feladat). (Állapodjunk meg abban, hogy ha A a PB szakaszra illeszkedik, akkor a PA és PB távolságok azonos előjelűek, ellenkező esetben különböző előjelűek.) Igazoljuk, hogy a P pontnak körre vonatkozó hatványa pozitív, nulla vagy negatív, aszerint, hogy a P pont a körön kívül, a körön vagy a körön belül van.

925. Fejezzük ki a P pontnak a körre vonatkozó hatványát a sugár és a pont körközeponttól mért távolsága segítségével.

926. Igazoljuk, hogy egy körön kívül levő pontnak a körre vonatkozó hatványa a pontból a körhöz húzott érintő négyzetével egyenlő.

927. Fejezzük ki a $P(x; y)$ pontnak egy adott körre vonatkozó hatványát a sugárral és a középpont koordinátaival.

928. Számítsuk ki a

a) $P(2; 3)$ pontnak az $x^2 + y^2 - 8x + 6y - 1 = 0$ körre;

b) $P(0; 0)$ pontnak az $x^2 + y^2 - 2x - 8y = 0$ körre;

c) $P(3; -1)$ pontnak az $x^2 + y^2 - 25 = 0$ körre;

d) $P(-2; 1)$ pontnak az $x^2 + y^2 - 4x + 6y + 13 = 0$ körre vonatkozó hatványát.

929. Adott az $x^2+y^2-6x+2y-6=0$ kör. Határozzuk meg, hogy a következő pontok hogyan helyezkednek el a körhöz viszonyítva? (Melyik pont van a körön belül, melyik van a körön kívül, melyik illeszkedik a körre?)
 $A(0; 0)$, $B(2; 3)$, $C(0; \sqrt{7}-1)$, $D(3; -2)$.
930. Számítsuk ki azt, hogy a $P(-4; 6)$ pontból mekkora érintőszakasz húzható az $x^2+y^2-3x+2y-5=0$ körhöz?
931. Legyen $K_1 \equiv (x-u_1)^2+(y-v_1)^2-r_1^2=0$ és $K_2 \equiv (x-u_2)^2+(y-v_2)^2-r_2^2=0$ két nem koncentrikus kör. Igazoljuk, hogy a $K_1-K_2=0$ olyan egyenesnek az egyenlete, amely a következő tulajdonságokkal rendelkezik:
 a) merőleges a két adott kör centrális egyenesére;
 b) bármelyik pontjának a két körre vonatkozó hatványa egyenlő.
 A $K_1-K_2=0$ egyenlettel definiált egyenest a két kör hatványvonalának mondjuk.
 Két koncentrikus körnek miért nincs hatványvonala?
932. Számítsuk ki
 a) az $x^2+y^2-9=0$, $x^2+y^2-8x-12y+48=0$;
 b) az $x^2+y^2-10=0$, $x^2+y^2-10x-10y+30=0$;
 c) az $x^2+y^2-2x=0$, $x^2+y^2+6x+2y+6=0$
- körök hatványvonalának az egyenletét. Határozzuk meg a koordináta-tengelyeken azokat a pontokat, amelyekből a két körhöz egyenlő hosszú érintőszakasz húzható. Számítsuk ki az érintőszakasz hosszát.
933. Számítsuk ki a következő körök közös húrjának a hosszúságát:
 a) $x^2+y^2-6x-8y=0$, $x^2+y^2=9$;
 b) $x^2+y^2-2x=0$, $x^2+y^2-x+2y=0$;
 c) $x^2+y^2=10$, $x^2+y^2-10x-10y+30=0$;
 d) $2x^2+2y^2-x=0$, $x^2+y^2+4x-2y=0$;
 e) ha sugaraik $r_1=r_2=10$ egység, középpontjaik $O_1(7; 1)$ és $O_2(-7; 3)$.
 Mi azoknak a pontoknak a mértani helye, amelyekből a két körhöz egyenlő hosszúságú érintőszakasz húzható. Hogyan módosul a mértani hely, ha $r_1=r_2=5\sqrt{2}$.
934. Számítsuk ki azoknak a pontoknak a koordinátáit, amelyekből az $x^2+y^2+2x-2y-4=0$ és az $x^2+y^2+6x+5=0$ körökhöz 3 egység hosszúságú érintőszakaszok húzhatók.
935. Számítsuk ki azoknak a pontoknak a koordinátáit, amelyekből az $(x-3)^2+(y-4)^2=36$ és az $(x-1)^2+(y-2)^2=16$ körökhöz 7 egység hosszúságú érintőszakaszok húzhatók.
936. Bizonyítsuk be, hogy ha három kör között nincs két koncentrikus, akkor a hatványvonalaik vagy párhuzamosak, vagy egyetlen egy közös pontjuk van. Ezt az egyetlen pontot a három kör hatványpontjának mondjuk.
937. Határozzuk meg
 a) az $x^2+y^2=4$, $x^2+y^2-4y=0$, $x^2+y^2-6x+8y+24=0$;
 b) az $x^2+y^2=1$, $x^2+y^2-2x-y-6=0$, $x^2+y^2+3x-2y-4=0$
- körök hatványpontját.
938. Az $(x-1)^2+(y-2)^2=4$, $(x+2)^2+(y-3)^2=16$, $(x-3)^2+(y+1)^2=r^2$ körök hatványpontja az $y=x+1$ egyenesre illeszkedik. Számítsuk ki a harmadik kör sugarát.

939. Határozzuk meg annak a körnek az egyenletét, amely áthalad az $(5; -4)$ ponton, és merőlegesen metszi az $(x-3)^2+y^2=24$ és az $x^2+(y+1)^2=16$ köröket.
940. Az ABC háromszög AA_1 és BB_1 súlyvonalai fölé Thalész-köröket rajzolunk. Bizonyítsuk be, hogy a háromszög C csúcsán áthaladó magasságvonal e két kör hatványvonalával egyenlő.
941. Igazoljuk, hogy ha a trapéz szárai nem párhuzamosak, akkor a trapéz átlóihoz tartozó Thalész-körök hatványvonalára és a szárai egyenesei egy ponton haladnak át.
942. Legyen a $K_1=0$ és a $K_2=0$ két koncentrikus kör egyenlete. Minek az egyenlete az $\alpha K_1+\beta K_2=0$ egyenlet, ahol α és β adott valós számok.
943. Legyen a $K_1=0$ és a $K_2=0$ két egymást P pontban érintő kör egyenlete. Bizonyítsuk be, hogy az $\alpha K_1+\beta K_2=0$, ahol α és β adott valós számok, de $\alpha+\beta \neq 0$, olyan körnek az egyenlete, amely az adott köröket P pontban érinti. Minek az egyenlete az $\alpha K_1+\beta K_2=0$ egyenlet, ha $\alpha+\beta=0$?
944. Legyen a $K_1=0$ és a $K_2=0$ két egymást metsző kör. Bizonyítsuk be, hogy az $\alpha K_1+\beta K_2=0$, ahol α és β adott valós számok, de $\alpha+\beta \neq 0$, olyan körnek az egyenlete, amely áthalad a két adott kör metszéspontján. Minek az egyenlete az $\alpha K_1+\beta K_2=0$ egyenlet, ha $\alpha+\beta=0$?
945. Egy adott pont körül írt körök együttesen koncentrikus körsort alkotnak. Bizonyítsuk be, hogy az $x^2+y^2-6x+8y+10=0$ és az $x^2+y^2-6x+8y=0$ ugyanannak a koncentrikus körsornak az elemei. Határozzuk meg ennek a koncentrikus körsornak azt az elemét, amely áthalad a $(2; 0)$ ponton.
946. Bizonyítsuk be, hogy az $x^2+y^2+6x-40=0$ és az $x^2+y^2-14x+40=0$ köröknek csak egy közös pontja van. A közös ponton áthaladó és középpontjával az adott körök centrális egyenesére illeszkedő körök körsort alkotnak. Írjuk fel a körsor azon elemének az egyenletét, amely áthalad a $(-8; -5)$ ponton.
947. Bizonyítsuk be, hogy az $x^2+y^2-4x-4y-4=0$ és az $x^2+y^2+6x-4y+3=0$ köröknek két közös pontja van. A két közös ponton áthaladó körök körsort alkotnak. Határozzuk meg a körsor azon elemének egyenletét, amelynek a sugara 4 egység.
948. Adott három kör: $x^2+y^2-2x-2y-1=0$, $x^2+y^2+x-y-1=0$, $x^2+y^2+ax-4y+b=0$. Hogyan kell az a és a b értékét megválasztani, hogy a megadott körök ugyanahhoz a körsorhoz tartozzanak?